

LIETUVOS
ADVOKATŪRA

Duomenys kaupiami Juridinių asmenų registre, kodas 300099149, Lvivo g. 7-9, LT-09313 Vilnius, www.advokatura.lt
Tel. +370 5 262 4546, faks. +370 5 212 1859, el. p. la@advokatura.lt, a. s. SEB bankas LT877044060001030612

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p. rastine@tm.lt; vaida.rudenaite@tm.lt

2022-06-02 Nr. 299

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADVOKATŪROS ĮSTATYMO NR. IX-2066 43 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos advokatūra, susipažinusi su Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 (toliau – Advokatūros įstatymas) 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. 22-8246 (toliau - Projektas), pažymi, kad iš esmės neprieštarauja Projektui, tačiau teikia šiuos pastebėjimus, siūlydama į juos atsižvelgti.

Siūlomu reguliavimu siekiama praplėsti Advokatūros įstatymo 43 straipsnyje numatytą advokato veiklos ribojimo išimčių sąrašą, numatant teisę advokatams ir advokato padėjėjams atlikti savanorišką nenuolatinę karo tarnybą. Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad siūlomi pakeitimai sudarytų prielaidas realizuoti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (toliau - Konstitucija) laiduojamą teisę ir pareigą tinkamai ginti Lietuvos valstybę nuo užsienio ginkluoto užpuolimo, kartu plėtoti krašto apsaugos savanorių pajėgas, kaip Lietuvos kariuomenės poreikius atitinkantį aktyvųjį rezervą. Atsižvelgiant į tai, paminėtina, kad savanoriška nenuolatinė karo tarnyba taikos metu negalėtų būti laikoma privalomosios karo tarnybos dalimi, įgyvendinančia Konstitucijos 139 straipsnyje nustatytą valstybės gynimo pareigą nuo užsienio ginkluoto užpuolimo.

Diskutuotini Projekto aiškinamajame rašte išdėstyti argumentai, nukreipiantys į Konstitucijos 139 straipsnyje laiduojamos teisės, ta apimtimi, kuria sukkeliamos abejonės dėl galimo Advokatūros įstatymo 43 straipsnio atitikties Konstitucijai. Lietuvos advokatūros nuomone, Projektu daroma įstatyminė išimtis iš bendrosios specialiojo įstatymo (Advokatūros įstatymo) ir bendrojo įstatymo (Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo) teisės normų kolizijos sprendimo taisyklės.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Projektu Advokatūros įstatymo 43 straipsnio formuluotė būtų galima pakeisti į mažiau dviprasmišką, t. y. Advokatūros įstatymo 43 straipsnyje atsisakyti žodžių „atlikdamas profesines pareigas“. Visi šiame straipsnyje nustatyti apribojimai yra taikomi advokatams, įrašytiems į Lietuvos praktikuojančių advokatų sąrašą, todėl formuluotė „atlikdamas profesines pareigas“ yra perteklinė. Negana to, minėta formuluotė suteikia galimybę nepagrįstai manyti, kad advokatas kitu laiku, nevykdydamas profesinių pareigų, tarsi galėtų nepaisyti Advokatūros įstatymo 43 straipsnio ribojimų ir, pavyzdžiui, užsiimti kriminalinės žvalgybos veikla. Todėl siūlytina Projektu tikslinti Advokatūros įstatymo 43 straipsnio 1 dalies formuluotę ir ją išdėstyti taip:

„1. Advokatas, įrašytas į Lietuvos praktikuojančių advokatų sąrašą, ~~atlikdamas profesines pareigas~~, negali dalyvauti žvalgybos ir (ar) kriminalinės žvalgybos veikloje, dirbti ar eiti kitas mokamas pareigas, išskyrus darbą Lietuvos advokatūroje, **savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos atlikimą** ir mokslinę, kūrybinę ar pedagoginę veiklą, taip pat šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodytą veiklą.“

Vis dėlto būtina pažymėti, kad nepaisant šios įstatymu nustatytos išimties, advokatas ar advokato padėjėjas, siekdamas suderinti profesinę veiklą su savanoriška nenuolatinė karo tarnyba, imperatyviai privalo laikytis Lietuvos advokatų etikos kodekse (toliau - Etikos kodeksas) įtvirtintų principų, įskaitant, bet neapsiribojant, veiklos laisvės ir nepriklausomumo, kompetencijos ir pareigingumo bei lojalumo klientui principų. Bet kuri kita veikla, kuria užsiima advokatas ar advokato padėjėjas laisvu nuo profesinės veiklos metu, turi būti suderinama ne tik su Advokatūros įstatymo, bet ir su Etikos kodekso nuostatomis, nediskredituoti advokato vardo, nedaryti žalos profesinei garbei ir orumui. Advokatui ar advokato padėjėjui už Etikos kodekso reikalavimų pažeidimą gali kilti drausminė atsakomybė.

Advokatų tarybos pirmininkas

Mindaugas Kukaitis